Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.6.1.1** Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebile ceğine ilişkin çıkarım yapabilme	Aile ve okul grupları hep sürmüştür; halk oyunları ekibi ve kütüphane gönüllüleri sonradan eklenmiştir. Çıkarım: Bazı gruplar (aile) kalıcıdır; yaş ilerledikçe ilgi alanlarına göre yeni gruplara katılınır ve grup sayısı artabilir.	Süren grupları belirleme **(2 p)** Sonradan eklenen grupları belirleme **(2 p)** Uygun çıkarım **(3 p)** **Toplam: 7 p**
1b		Örnek: Selin halk oyunları ekibinde oyuncuyken yalnızca kendi provasından sorumluydu; ekip sorumlusu olunca ekibin düzeninden ve arkadaşlarının provaya katılımından da sorumlu oldu. (Sınıf başkanlığı ya da abla rolü de kabul edilir.)	Tablodan doğru rol değişimi örneği **(3 p)** Yeni sorumluluğu açıklama **(4 p)** **Toplam: 7 p**
2a	**SB.6.1.1** Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebile ceğine ilişkin çıkarım yapabilme	1. hata: Okul ve arkadaş grubu doğuştan dâhil olunan gruplar değildir; bunlara sonradan katılınır (doğuştan dâhil olunan grup ailedir). 2. hata: Roller değişmez değildir; yaş, yeni gruplar, yeni görevler gibi nedenlerle roller zamanla değişir.	Birinci hatayı bulup düzeltme **(4 p)** İkinci hatayı bulup düzeltme **(4 p)** **Toplam: 8 p**
2b		Örnek: Şu an öğrenciyim; ileride üniversite öğrencisi, sonra bir meslek sahibi ve çalışan olacağım. Kardeşim olursa abi/abla rolünü de kazanacağım.	Kendi hayatından uygun örnek **(3 p)** Gelecekteki rol değişimine ilişkin çıkarım **(3 p)** **Toplam: 6 p**
3a	**SB.6.1.2** Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme	Bu bağların hepsi toplumun bütün bireyleri tarafından ortaklaşa paylaşılır. Paylaşılan bu ortak ögeler insanlara aynı milletin parçası olduklarını hissettirir, aralarında aidiyet ve dayanışma oluşturur.	Ortak paylaşılma özelliğini belirtme **(4 p)** Aidiyet / birlik duygusuyla yorumlama **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3b		Anket sonucu bir bağın önemsiz olduğunu göstermez; yalnızca öğrencilerin hangi bağı ilk sırada düşündüğünü gösterir. Ortak dil insanların anlaşmasını, ortak tarih ve geleneklerin aktarılmasını sağladığı için çok önemlidir.	Anket sonucunun önemsizlik anlamına gelmediğini belirtme **(3 p)** Ortak dilin önemini açıklama **(3 p)** **Toplam: 6 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
4*a*	**SB.6.1.2** Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme	A Mahallesi'nde komşuluk, ziyaretleşme ve yardımlaşma gibi kültürel değerler yaşatılmaktadır; B Mahallesi'nde ise bu değerler zayıflamış, komşular birbirine yabancılaşmıştır.	A Mahallesi'nin özelliği **(3 p)** B Mahallesi'nin özelliği ve fark **(4 p)** **Toplam: 7 p**
4b		Yorum: Komşular birbirini tanımadığı için ihtiyaç anında yardımlaşma olmaz, güven ve dayanışma azalır; bu da toplumsal birliği zayıflatır. Öneri: Mahallede bayramlaşma, kermes, ortak temizlik günü gibi etkinlikler düzenlenebilir.	Toplumsal birliğe olumsuz etkiyi yorumlama **(4 p)** Kültürel bağları güçlendirecek uygun öneri **(4 p)** **Toplam: 8 p**
5*a*	**SB.6.1.3** Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme	Okulda hem güvenli park yeri hem de öğrenciler için yeşil alan ihtiyacı bulunmakta, alan ise sınırlıdır.	İki ihtiyacı ve sınırlı alanı birlikte ifade etme **(5 p)** **Toplam: 5 p**
5b		Örnek: Çimenlik korunur; okulun arka tarafındaki kullanılmayan alan küçük bir otoparka dönüştürülür ve okul önündeki yola park yasağı levhası konması için belediyeyle görüşülür. Böylece öğrencilerin yeşil alanı kalır, öğretmenler park yeri bulur, veliler de yoldaki tehlikenin azaldığını görür. (Uygun gerekçeli farklı öneriler kabul edilir.)	Uygulanabilir öneri **(4 p)** Öğretmenler, öğrenciler ve veliler için gerekçe (her biri 2 p) **(6 p)** **Toplam: 10 p**
6*a*	**SB.6.1.3** Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme	Müzakerede bütün tarafların görüşü dinlenir, öneriler karşılaştırılır ve ortak karar alınır. Başkan kimsenin görüşünü almadan tek başına karar verdiği için müzakere yapılmamıştır.	Müzakerenin özelliğini belirtme **(3 p)** Başkanın davranışıyla karşılaştırarak açıklama **(4 p)** **Toplam: 7 p**
6b		Örnek: Başkan sınıfı toplamalı, herkesin önerisini dinlemeli, önerileri tartışmaya açmalı; panoyu bölümlere ayırma gibi ortak bir çözüm bulunmalı ya da oylama yapılmalıdır.	Görüşleri dinleme / öneri toplama **(3 p)** Ortak karara varma yolu **(4 p)** **Toplam: 7 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
7a	**SB.6.1.3** Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme	Örnek: En hızlı uygulanabilecek öneri gönüllü velilerin trafiği yönlendirmesidir, çünkü izin ve masraf gerektirmez. En kalıcı çözüm kasis yapılmasıdır, çünkü araçların hızını her zaman düşürür. (Uygun gerekçeli farklı seçimler kabul edilir.)	Hızlı uygulanabilecek öneri ve gerekçesi **(4 p)** Kalıcı çözüm ve gerekçesi **(4 p)** **Toplam: 8 p**
7b		Örnek: Kasis için hemen belediyeye dilekçe verilsin; kasis yapılana kadar gönüllü veliler çıkışlarda trafiği yönlendirsin; bu sürede okulda trafik eğitimi de verilsin.	En az iki öneriyi birleştirme **(3 p)** Sıralı / uygulanabilir plan **(3 p)** **Toplam: 6 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.